

Protokoll ekstraordinært landsmøte 2021

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- Storelv-Rabone, Helen (13.02.1975), signert 16.09.2022 med Signicat Sign BANKID_MOBILE
- Gælok, Jon Isak Lyngman (20.05.1987), signert 19.09.2022 med Signicat Sign BANKID

Det signerte dokumentet innholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autenticiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

NORSKE SAMERS RIKSFORBUNDS EKSTRAORDINÆRE LANDSMØTE 2021

INTERACTIO MØTEPORTAL/
ROMSA
30.01.–31.01.2021

LANDSMØTEPROTOKOLL

NSRs ekstraordinære landsmøte 2021, 30.01.–31.01.2021: vedtaksprotokoll

Dokumentet er signert digitalt av:

- Storelv-Rabone, Helen (13.02.1975), 16.09.2022
- Gælok, Jon Isak Lyngman (20.05.1987), 19.09.2022

Forseglet av

Posten Norge

SAK 1 KONSTITUERING

Sak 1.1 Godkjenning av delegatenes fullmakter

Álttá sámiiid searvi: Brita Julianne Skum, Andreas Vangseng Becken, Hjördis Øvergård, Per Johnny Sara.
Bergen sámiiid searvi: Marita Monsen, Hege Solheim
Deanu sámiiid searvi: Beaska Niillas, Siri Broch Johansen
Deatnogátte sámiiid searvi: Anja Somby
Dielddanuorguovllu nuorak: Therese Olsen
Guevteli saemieh: Lisa Marit Pentha-Stavsøien, Unni Fjellheim
Guovdageainnu sámiiid searvi: Ol Johan Gaup, Aili Keskitalo, Maren Benedicte Nystad Storslett
linná ja biras sámiiid searvi: Helén Storelv-Rabone, Eirik Larsen, Peder Ingar Buljo, Håvard Peder Lyngheim, Inge Anders Svonn
Ivgu sámesearvi: Helene Ajuna Olsen
Karášjoga sámiiid searvi: Ragnhild Lydia Nystad, Elen Ragnhild Sara, Egil Utsi
Láhppi sámiiid searvi: Ann Tove Wilhelmsen
Maadtoej sijte: Kurt Egil Nuortta Bjørkmo, Gaebpien Egon
Máze sámiiid searvi: Nils John Nango, Inga Marit Elen Sara
Mjösan dajve saemien siebrie: Rita Helmi T. Laakso, Hege Merete Somby, Kai Gjessing
Møre & Romsdal sámiiid searvi: Kirsti Guvsám, Nils John Nango, Stine Marsfjell-Skaarberg Dahl
Noerhte-Trööndelagen saemien siebrie: Jon Isak Lyngman Gælok, Lars Peder Dunfjeld, Anne-Marja Jannok-Joma
Návuona sámiiid searvi: Ragnhild Enoksen, Inger Elisabeth Nygaard
Oslo sámiiid searvi: Camilla Falle, Hanne Biti, Karen Elle Gaup, Daniel Lindseth, Inga Marie Nymo Riseth, Liz Yvonne Aslaksen
Porsanggu sámiiid searvi: Sandra Andersen Eira
Ráhkká ja biras sámiiid searvi: Frank Bertheussen, Frid Eva Karlsen
Romssa sámiiid searvi: Hilde Pedersen, Øystein Oldervoll, Raimo Valle, Anette Seljevold, Marit Myrvoll
Sáltu sámiesiebrre: Astri Dankertsen, Biehtár Ovlla Eira, Ánna-Emilie Langås Vadnem
Tråanten dajven saemien siebrie: Kristin Sara
Unjárgga sámiiid searvi: Gunn-Britt Retter, Sara Anne Sveen Smuk

(Merket i rødt: Registrerte delegater som ikke var til stede under opprop)

Bertha L. Holm, Deatnogátte sámiiid searvi
Máret Guhttor, Deatnogátte sámiiid searvi
Oskar Trosten, Deatnogátte sámiiid searvi
Øystein Nilsen, Unjárgga sámiiid searvi
Ørjan Marakatt Bertelsen, Ivgu sámesearvi
Nisse Bomann, Maadtoej sijte
Nils Isak Lantto, Álttá sámiiid searvi

Vedtak:

Landsmøtet innvilger for nevnte delegater fra lokallag tale-, forslags-, og stemmerett på bakgrunn av godkjente fullmakter. Representanter for NSR-U, Sametingsgruppa, Landsstyret og SOL innvilges tale-, og forslagsrett. Landsmøtet godkjenner enstemmig lokallagsrepresentantenes fullmakter.
Enstemmig vedtatt

Sak 1.2 Godkjenning av innkalling

§ 6 i NSRs vedtekter slår fast at det skal kalles inn til landsmøte med 60 dagers varsel, saksliste skal sendes ut 30 dager før landsmøtet, og sakspapirer skal foreligge 10 dager før.
Innkalling og saksliste til ekstraordinært landsmøte ble sendt ut 11. november 2020.

Vedtak:

Landsmøtet godkjenner enstemmig landsmøteinnkalling sendt ut 11. november 2020.

Sak 1.3 Godkjenning av saksliste

Sakslisten ble sendt ut sammen med innkallinga 11. november 2020.

Vedtak:

Landsmøtet godkjenner enstemmig utsendt saksliste.

1.4 Godkjenning av forretningsorden for landsmøtet

Vedtak:

Landsmøtet godkjenner enstemmig forretningsorden for landsmøtet.

1.5 Valg av dirigenter (møteledere)

Landsstyret innstiller på Maja Kristine Jåma, Sandra Marja West, Aili Guttorm og Anne Henriette Nilut som dirigenter, hvorav Aili Guttorm og Anne Henriette Nilut fungerer som tekniske dirigenter med ansvar for å digital møteledelse.

Vedtak:

Maja Kristine Jåma, Sandra Marja West, Aili Guttorm og Anne Henriette Nilut som dirigenter, hvorav Aili Guttorm og Anne Henriette Nilut som tekniske dirigenter med ansvar for digital møteledelse.

Enstemmig valgt

1.6 Valg av referenter (møtesekretærer)

Landsstyret innstiller på Aslak Heika Hætta Bjørn, Astri Dankertsen og Anton Petter Hauan som landsmøtereferenter.

Vedtak:

Aslak Heika Hætta Bjørn, Astri Dankertsen og Anton Petter Hauan velges til landsmøtereferenter.

Enstemmig valgt

1.7 Valg av to protokollunderskrivere

Landsstyret innstiller på Jon Isak Lyngman Gælok og Helén Storelv-Rabone som protokollunderskrivere.

Vedtak:

Jon Isak Lyngman Gælok og Helén Storelv-Rabone velges til protokollunderskrivere.

Enstemmig valgt

1.8 Valg av tellekorps

Landsstyret innstiller på at det ikke velges tellekorps. All avstemning på landsmøtet er digital, ses av alle møtedeltakere.

Vedtak:

Landsmøtet velger ikke tellekorps, all avstemming foregår digitalt i interactivio.

Enstemmig vedtatt.

1.9 Valg av valgprogramkomité

Landsstyret innstiller på Eirik Larsen (IBSS), Karen Anette Anti (Sámediggejoavku), Ol Johan Gaup (GSS), Anne-Marja Jannok-Joma (NTSS) og Tor Gunnar Nystad (OSS) til valgprogramkomiteen.

Det kommer forslag om å i tillegg legge til Siri Broch Johansen (DSS) i valgprogramkomiteen.

Vedtak:

Landsmøtet velger Eirik Larsen, Karen Anette Anti, Ol Johan Gaup, Anne-Marja Jannok-Joma, Tor Gunnar Nystad og Siri Broch Johansen til valgprogramkomiteen.

Enstemmig valgt.

1.10 Valg av eventuelle andre landsmøtekomiteer

Det velges ingen øvrige landsmøtekomiteer.

SAK 2 NSR_s FORVENTINGER TIL SANNHETS- OG FORSONINGSKOMMISSJONEN

Marit Myrvoll er medlem av Sannhets- og forsoningskommisjonen, og fratrådte som delegat i denne saken.

Nestleder Saia Stueng la fram saken for landsmøtet.

NSRs forventninger til sannhets- og forsoningskommisjonen

Sannhets- og forsoningskommisjonen ble først vedtatt i juni 2017 og så nedsatt i 2018 etter en lengre prosess der NSR var sentral på Sametinget for å få gjennomslag for kommisjonen. Kommisjonen skal levere sin rapport i september 2022. Med halvannet år igjen av kommisjonens arbeid har vi nå fått et inntrykk om hvordan kommisjonen arbeider. NSRs landsstyre har på dette tidspunktet sett et behov for å forme en uttalelse om hvilke forventninger NSR har til kommisjonens arbeid i den siste perioden, til rapporten som skal leveres og ikke minst til oppfølgingen. Det har vært gjennomført et digitalt seminar høsten 2020 der NSR medlemmer fikk møte kommisjonens leder Dagfinn Høybråten. Der var det anledning til å stille spørsmål og komme med innspill, og mange av disse innspillene er forsøkt innarbeidet i forslaget til vedtak i dette dokumentet.

Forslag til vedtak fra landsstyret:

NSR arbeidet systematisk for en sannhets- og forsoningskommisjon som skulle granske fornorskningen mot samer, og var glad for at Stortinget vedtok å nedsette den i 2017. For NSR var det veldig viktig at kommisjonen skulle ha ressurser og muligheter til å kunne granske fornorskningen og dens konsekvenser veldig bredt, blant annet ved at alle delene av samiske samfunnet skulle få sine historier hørt. NSR var også opptatt av at kommisjonen skulle kunne identifisere måter fornorskningen virker i dagens samfunn, og at tiltakene som foreslås både skulle kunne bidra til forsoning og restituering, men også til endringer av gjeldende politikk.

I juni 2018 ble kommisjonen for å granske fornorskningsspolitikk og urett overfor samer, kvener og norskfinnere nedsatt av Stortinget, og et mandat ble vedtatt. I mandatet er kommisjonens oppgave tredelt: historisk kartlegging, undersøkelse av virkningene av fornorskningsspolitikk i dag, og å foreslå tiltak for videre forsoning. NSR vedtok i en landsmøteresolusjon i 2018 en forventning om at kommisjonen tilføres tilstrekkelige ressurser for å forvalte kommisjonens omfattende mandat på en tilstrekkelig måte. I kommisjonens sammensetning er det blitt pekt på noen kritiske mangler, herunder at det sørsamiske området, som har sin helt særegne og harde historie med fornorskning og statlig politikk, ikke er representert.

NSR forventer at Sannhets og forsoningskommisjonen tar grep for å sikre at de geografiske områdene som er underrepresenterte i kommisjonen får et tilstrekkelig fokus i arbeidet. Den sørsamiske historien må granskes og bli behørig fortalt, slik at den kan tas et tilstrekkelig oppgjør med. Fremrykkingsteorien og den politikken som har blitt ført som grunnlag av den, må frem i lyset og problematiseres slik at rettes

4/27

Dokumentet er signert digitalt av:

- Storelv-Rabone, Helen (13.02.1975), 16.09.2022
- Gælok, Jon Isak Lyngman (20.05.1987), 19.09.2022

Forseglet av

Posten Norge

opp i. Den sørsamiske fornorskningshistorien trenger spesielt fokus i utredningen, og for å oppnå det dette må det om nødvendig gis budsjetttrammer og gjøres en utvidelse av sekretariatet. Det er også viktig at kommisjonen sikrer at historiene til samer tilhørende de minste samiske språkgruppene blir hørt.

Samene som et folk, og det samiske tradisjonelle området, er idag delt av fire lands statsgrenser. Grensefastsetting er det største enkeltinngrepet mot den samiske nasjon, og både har historisk og pågående påvirkning på alle samiske områder fra det sørsamiske området til de samiske områdene i Kolahalvøya. Det har ført til omplassering av bosetningsområder, tvangsflytting, assimilering i de forskjellige nasjonene, nedbygging av institusjoner, religion og kultur og at tradisjonelle landområder og ressurser er gått tapt. Kulturelt, økonomisk og politisk samarbeid, muligheter og utvikling er vanskeliggjort og umuliggjort. Dette har også gjort den samiske nasjon mindre motstandsdyktig mot fornorskningsspolitikk, rasediskriminering og assimileringsspolitikk i de forskjellige stater. NSR har en forventning om at kommisjonen gransker også de grenseoverskridende aspektene ved fornorskningen. Dette bør gjøres i tett dialog med tilsvarende kommisjoner på svensk og finsk side.

Det samiske folk har gjennom fornorskningsspolitikk blitt fratatt sine landområder, territorier og ressurser, og dermed blitt forhindret fra å utøve sine rettigheter, særlig retten til utvikling i samsvar med sine egne behov og interesser. Dette har hatt konsekvenser for mulighetene til økonomisk utvikling og deltakelse for det samiske samfunn og lagt begrensninger for handel og økonomisk vekst og samarbeid lokalt, regionalt og nasjonalt. Landområder, territorier og ressurser er ikke tilbakeført og dette må ses i sammenheng med konsekvensene av fornorskningsspolitikk.

Før det kan forsones må det til en erkjennelse i majoritetsbefolkningen om uretten som har skjedd. Sannheten må på bordet og anerkjennes. NSR har en klar forventning om at kommisjonens rapport må bidra til en nasjonal forståelse av både samisk historie og samenes situasjon i dag. Majoritetsbefolkningen behøver en innsikt i hva forskningsspolitikken førte til for enkeltmennesker og samene som folk, for å kunne forstå dagens situasjon, der blant annet samehets er en stor utfordring.

NSR anser sannhets- og forsoningsrapporten som et første ledd i det som kan bli en forsoningsprosess, men det blir bare en forsoningsprosess hvis majoritetsbefolkningen er involvert. Vi kan ikke forsone oss med oss selv. Derfor har kommisjonen et ansvar for å nå ut til majoritetsbefolkningen. Dessverre ser vi at storsamfunnet i liten grad kjenner til at vi har en kommisjon.

NSR har en forventning til at kommisjonen skal ta plass i den offentlige samtalen, fordi formidlingen av sannheten er like viktig som dokumentasjonen. Det hviler også et moralsk ansvar på Stortinget, medier, museer, skolevesenet og andre institusjoner og toneangivende aktører i storsamfunnet om å ta del i formidlingen av funnene fra granskningen, bidra til å følge opp foreslåtte tiltak og til å være med i den kollektive erkjennelsen av uretten.

Konsekvensene av fornorskningen for det samiske folket har vært store og påvirker enda vår helse, identitet og kultur i dag, både som enkeltmennesker og som et folk. Dette er konsekvenser og senvirkninger som er i kjernen av kommisjonens mandat og arbeid, og som NSR er trygg på vil bli behørig berørt av kommisjonsrapporten. Fornorskningen har også ettervirkninger for majoritetsbefolkningen, som uten å velge

det selv er i en situasjon av uvitenhet og har arvet et nasjonalt tankesett som ikke har tatt et endelig oppgjør med fortiden.

Selv om fornorskningspolitikken ble offisielt avsluttet, er likevel mange av forskningens mekanismer fremdeles virksomme. Det gjelder alt fra fornektelse av samiske stedsnavn, diskriminering, usynliggjøring, nektelse av samisk språkbruk til innskrenking av kulturelle praksiser gjennom inngrep i naturområder som er viktige for samiske næringer. NSR er bekymret for at de enda virksomme fornorskningsmekanismene ikke vil bli gitt tilstrekkelig oppmerksomhet i kommisjonsrapporten, gitt kommisjonens mandat. NSR har en sterk forventning om at dette likevel vil bli berørt av kommisjonen i deres rapport. Dette er også problemstillinger det også vil bli spesielt viktig å belyse i prosessen etter kommisjonsrapporten.

Endrings- og tilleggsforslag:

Forslag 1 fra Unni Fjellheim (Guevteli)

NSR forventer at Sannhets og forsoningskommisjonen tar grep for å sikre at de geografiske områdene som er underrepresenterte i kommisjonen får et tilstrekkelig fokus i arbeidet. Den sørsamiske historien må granskes og bli behørig fortalt, slik at den kan tas et tilstrekkelig oppgjør med. Den sørsamiske fornorskningshistorien trenger spesielt fokus i utredningen, og for å oppnå dette må det om nødvendig gis budsjetttrammer og gjøres en utvidelse av sekretariatet.

Det sørsamiske område stoler på at kyndige representanter i kommisjonen ivaretar oppmerksomheten omkring den betydelige judicielle urett den sørsamiske reindriftskulturen har gjennomgått i mer enn 100 år.

Fremrykkingsteorien, en usann historiefortelling og den politikk og rettspraksis som har blitt ført med denne som grunnlag, må frem i lyset og problematiseres slik at den sanne historie blir fortalt.

For at forsoning skal bli et resultat av kommisjonens arbeid i sørsamisk område er det viktig at kommisjonens arbeid fører til et endret lovverk hvor reindriftens hevdvunne rettighet i Rettssystemet sikres.

Samerettsutvalgets arbeid, SRU 2 som ble sendt på høring i 2008-2009 ligger fortsatt ubehandlet i Departementets skuffer. Dette arbeid må snarest gjenopptas og behandles i Regjering og Storting. Dette bør være en anbefaling fra kommisjonen i deres videre arbeid.

Forslag 2 fra Siri Broch Johansen (DSS)

Side 2, 4. avsnitt:

"Ovdal go sáhtá seanadit ferte eanetloguservvodagas dovddastit dan vearrivuodá mii lea dáhpáhuvvan, ja mii lea dáhpáhuvvamin ain."

"Før det kan blir forsoning må det majoritetsbefolkningen erkjenne uretten som har skjedd, og som fortsatt skjer."

Vedtak:

*Landsmøtet vedtar forslaget med tillegg fra Unni Fjellheim og Siri Broch Johansen.
Enstemmig vedtatt.*

SAK 3 NSR I KOMMUNE- OG FYLKESTINGSVALG

Landsstyret presenterer alternativer til vedtak:

1: Fylkestingsvalg

NSRs ekstraordinære landsmøte 2021 ber landsstyret om å sette ned et utvalg for å arbeide med spørsmål knyttet til fylkestingsvalg. Utvalget skal i løpet av innen utgangen april 2022 foreslå en potensiell prosess for at NSR stiller en eller flere lister ved fylkestingsvalget 2023, inkludert nominasjonsprosess, utvikling av valgprogram og økonomiske og administrative konsekvenser. Utvalget skal også komme med en anbefaling knyttet til om NSR skal stille ved fylkestingsvalget 2023

2: Kommunevalg

Alternativ a

NSR stiller ikke til kommunevalg i 2023.

Alternativ b

Sameforeningene er selvstendige enheter som hver for seg er tilknyttet NSR, og de bør ha frihet til å kunne velge hvordan de arbeider med å fremme samisk kultur og politikk lokalt, så lenge de arbeider innenfor NSRs vedtekter og vedtatte prinsipper. NSRs ekstraordinære landsmøte 2021 vurderer at det ikke er noe i veien for at sameforeninger som ønsker det stiller til kommunevalg i lokallagets eget navn eller på felles samelister, men ikke som NSR.

Alternativ c

Sameforeningene er selvstendige enheter som hver for seg er tilknyttet NSR, og de bør ha frihet til å kunne velge hvordan de arbeider med å fremme samisk kultur og politikk lokalt, så lenge de arbeider innenfor NSRs vedtekter og vedtatte prinsipper. NSRs ekstraordinære landsmøte 2021 vurderer at noen utvalgte sameforeninger som ønsker det vil kunne stille til kommunevalg i 2023 som en forsøksordning, der de både bruker eget navn og initialene NSR. En evaluering midtveis i perioden vil danne grunnlag for å utforme et bredere lokalpolitisk kommuneprogram for NSR frem mot 2027.

Endrings- og tilleggsforslag:

Forslag 1 fra Beaska Niillas, Egil Utsi og Kirsti Guvsám på vegne av utvalget som har behandlet saken for landsstyret:

Utvalget foreslår å erstatte landsstyrets forslag i sin helhet med følgende forslag til vedtak:

NSRs ekstraordinære landsmøte 2021 mener det er en prinsipielt viktig sak om hvorvidt NSR også skal kunne stille til valg til kommunestyre/ bystyre og fylkesting. Landsmøtet ber landsstyret om å sette ned et utvalg for å arbeide med spørsmål knyttet til kommune- og fylkestingsvalg. Utvalget skal i god tid før landsmøtet 2022 gi en anbefaling om hvorvidt NSR kan stille til valg til kommunestyre/bystyre og /eller fylkesting.

Landsmøtet ber utvalget drøfte og legge fram prinsipper rundt dette og avklare ulike problemstillinger. Utvalget skal foreslå en potensiell prosess for at NSR stiller en eller flere lister ved valgene i 2023, inkludert retningslinjer, nominasjonsprosess, utvikling av valgprogram, samt organisatoriske, økonomiske og administrative konsekvenser. Landsstyret utarbeider endelig mandat.

Vedtak:

Forslag 1 fra Beaska Niillas, Egil Utsi og Kirsti Guvsám på vegne av utvalget vedtas i sin helhet.

Enstemmig vedtatt.

SAK 4 VEDTEKTSENDRINGER

Landsstyret legger frem følgende forslag til vedtektsendringer:

Strykninger er merket med rødt, tilførelser med blått.

§1 Navn

Forbundets navn er **Taar Sä'mmlai Meersaž Kõõskõs-seä'brr** / Norgga Sámiid Riikkasearvi / Vuona Sámiij Rijkasiebrre / **Vuona Sámiij Rijkasäbbre** / **Nürjen Sámiij Rijkkaseäbrrie** / Nöörjen Saemiej Rijkhesiebrrie / Norske Samers Riksforbund. På engelsk heter forbundet Norwegian Saami Association. Forbundets navn forkortes i alle sammenhenger NSR.

§6.4 Landsmøtet skal minimum behandle:

- valg av 4 dirigenter som leder landsmøtet
- valg av 4 referenter til å føre protokoll
- valg av 2 til å underskrive landsmøteprotokoll
- lokallagenes time
- landsstyrets og ungdomsutvalgets beretning om virksomheten, herunder regnskap og revisjonsrapport
- ~~SOLs beretning om virksomheten, herunder regnskap og revisjonsrapport~~
- landsstyrets og ungdomsutvalgets virksomhetsplaner og budsjetter
- ~~SOLs virksomhetsplan og budsjett~~
- landsmøteuttalelser
- valg av leder og 2 nestledere
- valg av 3 landsstyremedlemmer med 2 rangerte varamedlemmer for hvert styremedlem
- valg av leder og 4 medlemmer samt 5 rangerte varamedlemmer til ungdomsutvalget
- valg av leder og 2 medlemmer samt 3 rangerte varamedlemmer til SOL

- valg av leder og 2 medlemmer til valgkomite

§10.2 ~~SOL består av leder og 2 medlemmer som velges av NSRs landsmøte. Valgbare er kun NSRs medlemmer. SOLs virksomhet reguleres gjennom egne vedtekter gitt av NSRs landsmøte.~~ SOL ledes av et styre som velges av NSRs landsmøte etter § 6.4. SOLs virksomhet reguleres av egne vedtekter gitt av NSRs landsmøte.

Endrings- og tilleggsforslag:

Noerhte-Trööndelagen saemien siebrie foreslår under §1 Navn å endre:

Fra Nöörjen Saemiej Rihkesiebrie

Til Nöörjen Saemiej Rihkesiebrie

Møtelederskapet innstiller på å stemme over landsstyrets innstilling sammen med tilleggsforslaget fra NTSS.

Vedtak:

Landstyrets forslag til vedtektsendringer vedtas med tilleggsforslag fra NTSS.

Enstemmig vedtatt.

SAK 5 SAMETINGSVALGET 2021

Valgprogramkomiteen legger frem innkomne forslag og komiteens innstilling til Prinsippprogram og Arbeidsprogram for 2021 – 2025.

Sak 5.1 Prinsippprogram 2021-2025

Forslag til prinsippprogram og arbeidsprogram er blitt behandlet samlet av valgprogramkomiteen. Derfor starter forslagsnummeret på 7.1 i denne saken.

Forslag 7.1 fra Ol Johan Gaup / Guovdageainnu Sámiid Searvi

Nytt punkt under kapittel 11:

Å ha et allsamisk perspektiv i arbeidet med, og finansiering av samisk kultur er særlig viktig da tradisjonelle og moderne kulturuttrykk er grenseoverskridende. At samisk kultur kan utvikle seg er avhengig av at kulturuttrykk i de forskjellige samiske områder uavhengig av grenser ivaretas.

Valgprogramkomiteen foreslår å vedta det nye punktet med følgende redaksjonelle endring:

Å ha et allsamisk perspektiv i arbeidet med samisk kultur. At samisk kultur kan utvikle seg er avhengig av at kulturuttrykk i de forskjellige samiske områdene ivaretas uavhengig av landegrenser.

Vedtak:

Valgprogramkomiteens innstilling vedtas av landsmøtet.

Enstemmig vedtatt

Forslag 9.1 fra Raimo Valle / Romssa sámiid searvi

Forslag om å flyttinger og mindre tillegg i kapitlene 7, 8 og 9.¹

Vedtak:

Forslag 9.1 fra Raimo Valle oversendes landsstyret til nærmere vurdering.

Landsstyret får fullmakt til å innarbeide punktene i prinsippprogrammet.

Enstemmig vedtatt

Forslag 10.1 fra Tor Gunnar Nystad / Oslo Sámiid Searvi.

Legges inn som eget kapittel eller ved innledningen til prinsippprogrammet:

Gjennom arbeidet med sannhets og forsoningskommisjonen synes det å bli tydeligere at selv om fornorskningspolitikken som sådan er avsluttet så er fornorskningsmekanismene og virkningen av fornorskningspolitikken fortsatt virksom i dag. Jeg har tenkt at dette burde fremkomme i prinsippprogrammet til NSR. Jeg synes at det burde være med et punkt om dette i NSRs prinsippprogram.

Har hentet noen formuleringer fra saken om NSRs forventninger til arbeidet i sannhetskommisjonen om dette:

Det samiske folk har gjennom fornorskningspolitikk blitt fratatt sine landområder, territorier og ressurser, og dermed blitt forhindret fra å utøve sine rettigheter, særlig retten til utvikling i samsvar med sine egne behov og interesser. Dette har hatt konsekvenser for mulighetene til økonomisk utvikling og deltakelse for det samiske samfunn og lagt begrensninger for handel og økonomisk vekst og samarbeid lokalt, regionalt og nasjonalt. Landområder, territorier og ressurser er ikke tilbakeført og dette må ses i sammenheng med konsekvensene av fornorskningspolitikk.

Konsekvensene av fornorskningen for det samiske folket har vært store og påvirker enda vår helse, identitet og kultur i dag, både som enkeltmennesker og som et folk. Fornorskningen har også ettervirkninger for majoritetsbefolkningen, som uten å velge det selv er i en situasjon av uvitenhet og har arvet et nasjonalt tanke sett som ikke har tatt et endelig oppgjør med fortiden. Majoritetsbefolkningen behøver en innsikt i hva forskningspolitikken førte til for enkeltmennesker og samene som folk, for å kunne forstå dagens situasjon, der blant annet samehets er en stor utfordring.

Selv om fornorskningspolitikken ble offisielt avsluttet, er likevel mange av forskningens mekanismer fremdeles virksomme. Det gjelder alt fra fornektelse av samiske stedsnavn, diskriminering, usynliggjøring, nektelse av samisk språkbruk til innskrenking av kulturelle praksiser gjennom inngrep i naturområder som er viktige for samiske næringer.

Når arbeidet i sannhets- og forsoningskommisjonen ferdigstilles og funnene og tiltakene presenteres er det nødvendig at det følges opp med politiske tiltak. Det

¹ Se vedlegg 1. Forslag er sendt inn som et dokument med spor-endringer, og lar seg ikke legge inn i referatet.

hviler også et moralsk ansvar på Stortinget, medier, museer, skolevesenet og andre institusjoner og toneangivende aktører i storsamfunnet om å ta del i formidlingen av funnene fra granskningen, bidra til å følge opp foreslåtte tiltak og til å være med i den kollektive erkjennelsen av uretten.

Valgprogramkomiteen foreslår å oversende forslaget til landsstyret til nærmere vurdering.

Vedtak:

Forslag 10.1 fra Tor Gunnar Nystad oversendes landsstyret til nærmere vurdering.

Landsstyret får fullmakt til å innarbeide punktet i prinsippprogrammet.

Enstemmig vedtatt

Forslag 10.2 fra Tor Gunnar Nystad / Oslo Sámiid Searvi.

6 Helse og omsorg:

Den samiske befolkningen i Norge har rett på et likeverdig helse og omsorgs tjenestetilbud fra vugge til grav, som den øvrige befolkningen. Dette gjelder hele landet, uansett regional tilhørighet. Et likeverdig helse- og omsorg tjenestetilbud skulle bety at tjenestetilbudet er tilrettelagt på en slik måte at de som tilbyr tjenester har kjennskap til samisk kultur og at samer som pasienter kan kommunisere på samiske språk med de som tilbyr tjenestene.

Valgprogramkomiteen foreslår å oversende forslaget til landsstyret for nærmere vurdering.

Vedtak:

Forslag 10.2 fra Tor Gunnar Nystad oversendes landsstyret til nærmere vurdering.

Landsstyret får fullmakt til å innarbeide punktet i prinsippprogrammet.

Enstemmig vedtatt

Forslag 11.1 fra Mjösan dajve saemien siebrie

Legge til under kapittel 10 i Prinsippprogrammet:

«Sametinget og institusjoner med kompetanse i samiske språk og kultur skal i samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner, både i og utenfor språkforvaltningsområdene, samarbeide om å utarbeide utdanningsplaner som berører samer og samiske forhold.»

Vi ønsker denne endringen fordi utdanningsinstitusjoner, forskersamfunnet og også samiske institusjoner er spesielt opptatt av å styrke samiske institusjoner, men dermed går også institusjoner som befinner seg utenfor forvaltningsområdene under radaren. Ved å presisere at det også er relevante institusjoner utenfor forvaltningsområdene, vil disse få et større handlingsrom. Utdanningsinstitusjoner utenfor språkforvaltningsområdene er viktige institusjoner for å øke kunnskapsgrunnlaget i hele befolkningen og bør derfor få mer oppmerksomhet.

Vedtak:

Forslaget kom ikke med i landsmøtebehandlingen, og ble videresendt til landsstyret for behandling.

5.2 Arbeidsprogram 2021-2025 – valgprogramkomiteens innstilling

Forslag 1.1 Fra Noerhte-Trööndelaagen saemien siebrie:

"og verneområder" legges til der nasjonalparker omtales siden vi har flere former for verneområder.

Endring under 4 Synliggjøring av samiske språk, kulepunkt fire:

skilting på samisk i nasjonalparker og [verneområder](#), også utenfor det samiske språkforvaltningsområdet.

Endring under 7 Reindrift, siste kulepunkt:

informasjon om ulike samiske næringer i nasjonalparker [og verneområder](#)

Valgprogramkomiteen innstiller på at landsmøtet vedtar forslag 1.1

Vedtak:

Forslag 1.1 fra vedtas av landsmøtet.

[Enstemmig vedtatt](#)

Forslag 1.2 fra Noerhte-Trööndelaagen saemien siebrie

10 Kompetanseheving og voksenopplæring, første kulepunkt:

å forplikte ~~fylkesmennene~~ [statsforvalterne](#) til å informere bedre om ordningen med studiehjemmel for videreutdanning av lærere.

Valgprogramkomiteen innstiller på at landsmøtet vedtar forslag 1.2

Vedtak:

Forslag 1.2 fra vedtas av landsmøtet.

[Enstemmig vedtatt](#)

Forslag 1.3 Noerhte-Trööndelaagen saemien siebrie

Foreslår i kapittel 11 å endre ordet allmenn med grunnskole, siden det er den betegnelsen som brukes i dag.

11 Høyere utdanning og kunnskapsutvikling, andre kulepunkt:

12/27

økt rekruttering til samisk ~~allmenn~~-grunnskole- og barnehageutdanning.

Valgprogramkomiteen innstiller på at landsmøtet vedtar forslag 1.3

Vedtak:

Forslag 1.3 vedtas av landsmøtet.

Enstemmig vedtatt

Forslag 2.1 fra Oslo Sámiid Searvi

Nytt punkt under kapittel 4. Språk:

NSR vil arbeide for:

- *Ordninger med nedskrivning av studielån, slik ordningen er i Finnmark for øvrig, for samiskspråklige fagpersoner som tar arbeid innen opplærings- og helsefeltet der man har vanskeligheter med å rekruttere samiskspråklige fagfolk.*

Valgprogramkomiteen foreslår å erstatte forslag 2.1 fra OSS med følgende punkt under kapittel 6:

NSR vil arbeide for:

- *Ordning med nedskrivning av studielån for samiskspråklige fagpersoner som tar arbeid innen opplærings- og helsefeltet*

Valgprogramkomiteens forslag settes opp mot forslag 2.1 fra OSS. Forslag 2.1 legges til grunn.

Vedtak:

Forslag 2.1 fra vedtas av landsmøtet.

Vedtatt med 33 stemmer for, 24 stemmer mot

Forslag 2.3 fra Oslo Sámiid Searvi

Nye punkter under kapittel 5 Digitalisering og teknologi

NSR vil arbeide for:

- *Likestilling av krav til støtte for samiske og norske språk på digitale flater*
- *At det bygges inn krav om støtte for samiske språk i statens standardavtaler ved innkjøp av it programvare.*
- *Å etablere samarbeidsavtaler mellom Sametinget og de store internasjonale teknologiselskapene om styrking av de samiske språkene på deres tjenester.*

Valgprogramkomiteen innstiller på å avvise de to første punktene, da intensjonen allerede er ivarettatt gjennom forskrift av 2013.

Valgprogramkomiteen innstiller på at landsmøtet vedtar det siste punktet.

Vedtak:

Følgende punkt legges til kapittel 5 i arbeidsprogrammet:

- *Å etablere samarbeidsavtaler mellom Sametinget og de store internasjonale teknologiselskapene om styrking av de samiske språkene på deres tjenester.*

Enstemmig vedtatt

Forslag 2.4 fra Oslo Sámiid Searvi

Kapittel 6 Helse og omsorg. Endre punktet

- likeverdige helsetilbud for alle samer, med vekt på byene og lule- og sørsamiske områder.

Til:

- *likeverdige helsetilbud for alle samer i hele landet. Det er viktig å ha spesielt fokus på lule- og sørsamiske områder. Det er også viktig at det utvikles likeverdige helsetjenestetilbud som ivaretar samiske behov i byene i Norge.*

Valgprogramkomiteen innstiller på å avvise endringsforslaget til fordel for følgende nye punkter under kapittel 6.

NSR vil arbeide for:

- *at det utvikles likeverdige helsetjenestetilbud som ivaretar samiske behov i byene i Norge.*
- *At tolketjenesten likestilles og styrkes inntil samisk helsepersonell er tilgjengelig.*

Vedtak:

Valgprogramkomiteens innstilling vedtas og følgende punkter legges til under kapittel 6:

- *at det utvikles likeverdige helsetjenestetilbud som ivaretar samiske behov i byene i Norge.*
- *At tolketjenesten likestilles og styrkes inntil samisk helsepersonell er tilgjengelig.*

Enstemmig vedtatt

Forslag 2.5 fra Oslo Sámiid Searvi

Forslag til nye punkter under kapittel 6 Helse og omsorg:

- *Tilrettelegge for en styrket samisk kulturkompetanse i helsevesenet og særlig i forbindelse med service/tjenester for eldre/barn*
- *Etablere besøkstjeneste for eldre samer i byområder*

- *Jobbe for å få etablert en stilling som samisk helsesøster, knyttet til barnehage, samisk skole og til helsestasjonene. Samisk språk- og kulturkompetanse er nødvendig. Målet med dette er en generell forebyggende folkehelse, tanke på ungdoms utfordringer sett i forhold til egen identitet, seksualitet, psykisk helse med tanke på selvmordsproblematikk. En helsesøster vil kunne være en trygghet for både barn, unge og foreldre.*
- *Jobbe for å få etablert en samisk prest/diakon i Oslo og omegn. Det er behov for å få etablert en stilling som prest/diakon med samisk språk- og kulturkompetanse for å ivareta de generelle oppgaver som faller under en slik stilling (handlinger/ritualer knyttet til livets høytider, samt sjelesorg og veiledning).*

Valgprogramkomiteen innstiller på å avvise forslaget, da intensjonen dekkes opp av vedtatt punkt 2.4, samt eksisterende punkter i kapittel 6 og 17 i arbeidsprogrammet.

Vedtak:

Forslag 2.5 avvises av landsmøtet.

Enstemmig vedtatt

Forslag 2.7 fra Oslo Sámiid Searvi

Forslag til nytt punkt under kapittel 7 bærekraftige samiske næringer

- *Sertifiseringsordning for samiske reiselivsprodukter*

Valgprogramkomiteen foreslår å innarbeide intensjonen i forslaget som et tillegg i følgende punkt under kapittel 7 – reiseliv:

- *at reiselivet er basert på autentisk samisk kultur og at man jobber for en sertifiseringsordning for samiske reiselivsprodukter*

Vedtak:

Valgprogramkomiteens innstilling på å legge til følgende punkt under kapittel 7 – reiseliv vedtas:

- *at reiselivet er basert på autentisk samisk kultur og at man jobber for en sertifiseringsordning for samiske reiselivsprodukter*

Enstemmig vedtatt

Forslag 2.8 fra Oslo Sámiid Searvi

Forslag til nye punkter under kapittel 10 opplæring og barnehager:

NSR vil arbeide for:

- *At de skoler hvor barn mottar fjernundervisning får tilstrekkelig veiledning til å gjennomføre samiskundervisning på tilfredsstillende måte og at denne veiledningen kommer fra Utdanningsdirektoratet.*

- *at det blir en minstestandard for at opplæring i eller på samisk fjernundervisning på grunnskolen i hele landet, spesielt for å sikre grunnleggende god kvalitet på fjernundervisningen i og på samisk.*
- *en grunnleggende god kvalitet på fjernundervisningen i og på samisk.*

Valgprogramkomiteen innstiller på å innarbeide intensjonen bak forslaget i et nytt punkt under kapittel 10 – opplæring og barnehager:

- *en grunnleggende god kvalitet på fjernundervisningen i og på samisk.*

Vedtak:

Valgprogramkomiteens innstilling på å legge til følgende punkt under kapittel 10 – opplæring og barnehager vedtas:

- *en grunnleggende god kvalitet på fjernundervisningen i og på samisk.*

Enstemmig vedtatt

Forslag 2.9 fra Oslo Sámiid Searvi

Nye punkter under kapittel 12 kultur og idrett

NSR vil arbeide for:

- *etablere gode visningssteder for samisk kunst/kunsthåndverk og duodji i de største byene i Norge (Oslo, Bergen og Trondheim)*
- *Styrking av eksisterende ressurs- og kompetansemiljøer for duodji, og etablering av slike på steder som mangler det slik at det kan gis duodji veiledning i hele landet, for eksempel i lulesamisk områder*
- *Samiske kulturuttrykk slik som kunst og duodji kan være viktige elementer for den enkelte sames identitetsopplevelse. Det er dermed viktig at samisk kunst og duodji elementer er tilgjengelig i det offentlige rom i hele landet. Det er også viktig at det etableres gode opplæringsprogrammer som er virksomme i hele landet for at samer kan tilegne seg ferdigheter innen duodji.*
- *Oslo kommune som hovedstad i Norge har et hovedstadsansvar også til å bidra til å synliggjøre samiske forhold og den samiske kultur. Kommunen må bidra til at samiske kulturuttrykk i større grad er synlig og tilgjengelig i en offentlig/institusjonell sammenheng i byen.*
- *Det etableres støtteordninger - reisestøtte/lærer støtte/artiststøtte i forbindelse med gjennomføring av ulike kurs ol., slik at samisk kulturuttrykk i større grad gjøres tilgjengelig for samer i hele landet?*
- *Jobbe for at Offentlig finansierte kulturinstitusjoner som har et nasjonalt ansvar i byer / områder med stor samisk befolkning skal ha et samisk innhold i sitt program - a la riksscenen i Oslo*

Valgprogramkomiteen innstiller for landsmøtet å imøtekomme dette forslaget med et tilleggspunkt under kapittel 12 – kultur og idrett, under kunst:

- *at offentlig finansierte kulturinstitusjoner skal ha et samisk innhold*

Videre ser valgprogramkomiteen intensjonen i forslaget dekket av punkter i kapittel 14.

Vedtak:

Valgprogramkomiteens innstilling på å legge til følgende punkt under kapittel 12 – kultur og idrett (under kunst) vedtas:

- *at offentlig finansierte kulturinstitusjoner skal ha et samisk innhold*

Enstemmig vedtatt

Forslag 3.1. Fra Romssa Sámiid Searvi

Nytt punkt under kapittel 6 Helse og omsorg:

- *At tolketjenesten i helsetjenesten likestilles og styrkes inntil samisk helsepersonell er tilgjengelig.*

Valgprogramkomiteen innstiller på å vedta forslag 3.1.

Vedtak:

Forslag 3.1 fra Romssa sámiid searvi vedtas av landsmøtet.

Enstemmig vedtatt

Forslag 3.2 fra Romssa Sámiid Searvi

Stryke kapittel 17, og opprette følgende nye punkter under kapittel 12 - Kultur og Idrett, kalt "Livssyn og åndelige verdier".

I dette avsnittet ønsker vi å legge til følgende underpunkter som blir flyttet fra punkt 17:

- *Respekt, aksept og toleranse for trosfrihet og ulike samiske livssyn og åndelige verdier.*
- *Likestilling i samiske livssynsinstitusjoner og livssynsmiljøer.*
- *Styrke bruken av samiske språk i trossamfunn.*
- *Styrke dokumentering av samisk livssyn og filosofi.*
- *Jobbe for å ivareta samiske tradisjoner fra fødsel til grav.*

Valgprogramkomiteen innstiller på å avvise forslaget.

Landsmøtet krever aktiv avstemning. Valgprogramkomiteens innstilling om å avvise forslag 3.2 legges til grunn

Vedtak:

Landsmøtet vedtar valgprogramkomiteens innstilling om å avvise forslag 3.2.

Vedtatt med 40 stemmer for, 17 stemmer mot

Forslag 4.1 fra Kárášjoga Sámiid Searvi

Kapittel 9 - Natur og arealforvaltning.

Nytt kulepunkt:

- *at folket i Kárášjohka anerkjennes som eiere og forvaltere av grunnen i Kárášjohka.*

Valgprogramkomiteen innstiller på å vedta forslag 4.1.

Landsmøtet krever aktiv avstemning.

Vedtak:

Forslag 4.1 fra Kárášjoga sámiid searvi vedtas av landsmøtet.

Vedtatt med 48 stemmer for, og 7 stemmer mot.

Forslag 4.2 fra Kárášjoga Sámiid Searvi

Kapittel 12 Kultur og idrett.

Nytt siste punkt under "kunst":

- *Etablering av grunnkapital til samisk kunstmuseum som etableres i tilknytning til RDM/SVD museum*

Valgprogramkomiteen innstiller på å avvise forslaget, da komiteen mener det er for spesifikt og dekkes av forslag 4.3 fra KSS

Vedtak:

Valgprogramkomiteens innstilling om å avvise forslag 4.2 vedtas av landsmøtet.

Enstemmig vedtatt

Forslag 4.3 fra Kárášjohka Sámiid Searvi

Kapittel 12 Kultur og idrett - Kulturinstitusjoner og kulturarenaer

Endring i andre kulepunkt. Legge til

- "at samisk kunstmuseum realiseres i tilknytning av RDM/SVD museum"

Valgprogramkomiteen foreslår å vedta forslaget som ved å legge til følgende under kapittel 12 – Kulturinstitusjoner og kulturarenaer med følgende redaksjonelle endringer:

- *at samisk kunstmuseum realiseres i tilknytning av Riddoduottarmuseat og de samiske samlinger*

Vedtak:

Valgprogramkomiteen innstilling med redaksjonell endring av forslag 4.3 vedtas og følgende punkt legges til under kapittel 12 – Kulturinstitusjoner og kulturarenaer:

- *at samisk kunstmuseum realiseres i tilknytning av Riddoduottarmuseat og de samiske samlinger*

Enstemmig vedtatt

Forslag 4.4. fra Saia Marilena Stueng (KSS)

Under kapittel Boazodoalus:

čuokkis: Eanet dásseárvu boazodoalus.

Evttohan lasihit: *sihkkarastit nisssonolbmuid bargguid ja vuoigatvuodaid boazodoalus lagalaččat*

Valgprogramkomiteen foreslår ønsker å dekke intensjonen i dette forslaget gjennom nytt tilleggspunkt under kapittel 7 - reindrift:

NSR vil arbeide for:

- *Likestilling i reindrifta i lov og gjennom reindrifftsavtalen.*

Vedtak:

Valgprogramkomiteen innstilling vedtas og følgende punkt legges til under kapittel 7 – Reindrift:

- *Likestilling i reindrifta i lov og gjennom reindrifftsavtalen.*

Enstemmig vedtatt

Forslag 4.5 fra Kárášjohka Sámiid Searvi

Foreslår følgende endringer under Kapittel 16 - Internasjonalt arbeid

- 2. kulepunkt endres; å sikre at menneskerettigheter og urfolksrettigheter i henhold til folkeretten blir respektert"
- 3. kulepunkt endres ; å styrke urfolk til deltakelse i FN – systemet, deriblant Urfolkenes Permanent forum og andre fora som angår urfolk som f.eks WHO, ILO
- 5. kulepunkt ny ; initiere og styrke urfolkskvinnenes deltakelse og posisjon i arbeidet med urfolkssaker i FN og andre internasjonale organ.
- 6. ny kulepunkt 6. " at nasjonale og internasjonale økonomiske fora styrker finansiering av urfolkenes deltakelse i FN- systemet og andre internasjonale fora som behandler urfolks saker og/eller urfolksområder.
- 7 .kulepunkt - Gamle 5. kulepunkt blir ny punkt 7 " at Sametingets solidaritetsarbeid
- 8.kulepunkt 11 endres " at FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter etterleves i henhold til at urfolksrettigheter skal ivaretas.

Valgprogramkomiteen foreslår å vedta dette forslaget med følgende endring av andre kulepunkt under kapittel 16.

- ~~å sikre urfolks rettigheter etter folkeretten og at menneskerettighetene blir respektert~~ å sikre at menneskerettigheter og urfolksrettigheter i henhold til folkeretten blir respektert.

Samt legge til følgende nye kulepunkt:

- initiere og styrke urfolksskvinnenes deltakelse og posisjon i arbeidet med urfolkssaker i FN og andre internasjonale organ.
- å styrke finansiering av urfolks deltakelse i FN-systemet og andre internasjonale fora.

Forslag fra 5.1 fra Siri Broch Johansen / Juho-Sire / Deanu Samiid searvi

Nytt punkt under kapittel 3 Grenseløst Sápmi

- *at Norge respekterer Grunnloven, FNs erklæring om urfolks rettigheter og ILO-konvensjon nr. 169. Samers rett til å leve i henhold til lokal kultur og sedvane på tvers av riksgrenser i nærområdet, må stå fast også i en pandemisituasjon.*

Valgprogramkomiteen foreslår å vedta dette forslaget, med redaksjonell endring:

- *at Norge respekterer Grunnloven og folkeretten. Samers rett til å leve i henhold til lokal kultur og sedvane på tvers av riksgrenser i nærområdet, må stå fast også i en pandemisituasjon.*

Vedtak:

Valgprogramkomiteen innstilling vedtas og følgende punkt legges til under kapittel 3 – Grenseløst Sápmi:

- *at Norge respekterer Grunnloven og folkeretten. Samers rett til å leve i henhold til lokal kultur og sedvane på tvers av riksgrenser i nærområdet, må stå fast også i en pandemisituasjon.*

Enstemmig vedtatt

Forslag 5.2 fra Siri Broch Johansen / Juho-Sire / Deanu Sámiid searvi

Under 1.kapittel:

Punktene reelle budsjettforhandlinger, og å følge opp lovfestinga av konsultasjonsordninga, burde komme etter hverandre.

Valgprogramkomiteen innstiller på å vedta forslag 5.2

Vedtak:

Landsmøtet vedtar forslag 5.2.

Enstemmig vedtatt

Forslag 5.3 fra Siri Broch Johansen / Juho-Sire / Deanu Sámiid searvi
Under kapittel 1: stryke punktet “styrke sametingets administrative kapasitet”.

Valgprogramkomiteen innstiller på å avvise forslaget.

Vedtak:

Valgprogramkomiteens innstilling om å avvise forslag 5.3 vedtas av landsmøtet.
Enstemmig vedtatt

Forslag 5.4 fra Siri Broch Johansen / Juho-Sire / Deanu Sámiid searvi

Nytt punkt i kapittel 1:

- *at nasjonalstaten Norge følger grunnlovsparagraf 108, og de ratifiserte ILO-konvensjonene.*

Valgprogramkomiteen innstiller på å vedta forslaget, med følgende redaksjonell endring:

- *At Norge følger Grunnloven § 108 og folkeretten*

Vedtak:

Valgprogramkomiteens innstilling av forslag 5.4 med redaksjonell endring vedtas av landsmøtet.
Enstemmig vedtatt

Forslag 5.5 fra Siri Broch Johansen / Juho-Sire / Deanu Sámiid searvi

Kapittel 7 – Bærekraftige samiske næringer – Reindrift

Første kulepunkt:

legge til ordet “kraftlinjer”

Valgprogramkomiteen foreslår å vedta intensjonen i forslaget gjennom å legge til ordet «kraftutbygging» i første kulepunkt, slik at punktet blir som følger:

- *å sikre reindriften vern mot kraftutbygging, mineralvirksomhet og andre arealinngrep.*

Vedtak:

Valgprogramkomiteens innstilling vedtas av landsmøtet.
Enstemmig vedtatt

Forslag 5.6 fra Siri Broch Johansen / Juho-Sire / Deanu Samiid searvi

Innenfor Utmarks- og kombinasjonsnæringer brukes ordet utmark, altså norsk. Innenfor jakt og fangst bruker man det samiske ordet bivdu også på norsk.

Vedtak:

Valgprogramkomiteen foreslår å stryke ordet «bivdu» fra Kapittel 7 – Jakt og fangst – første kulepunkt

Programkomiteens forslag vedtas enstemmig av landsmøtet

Valgprogramkomiteen innstiller på å stryke ordet «bivdu» fra kapittel 7 – jakt og fangst, første kulepunkt.

Vedtak:

Valgprogramkomiteens innstilling vedtas av landsmøtet.

Enstemmig vedtatt

Forslag 5.7 fra Siri Broch Johansen / Juho-Sire / Deanu Samiid searvi

Kapittel 12 - Kultur og idrett

Første kulepunkt: legge til ordet *teaterarbeidere*, etter *filmarbeidere*.

Kulepunkt 5: endre til å øke rekrutteringen av og styrke nye *samiske kunstnere i alle sjangere*.

Kulepunkt 8: endre til: Å øke støtten til produksjon av scenetekst og *teaterforestillinger* i det frie feltet.

Valgprogramkomiteen innstiller på å vedta forslag 5.7 i sin helhet.

Vedtak:

Forslag 5.7 vedtas av landsmøtet.

Enstemmig vedtatt

Forslag 5.8 fra Siri Broch Johansen / Juho-Sire / Deanu Samiid searvi

Kapitel 16 - Internasjonalt arbeid:

Gjennomgående nevne ILO-konvensjonene ved navn og nummer.

Valgprogramkomiteen foreslår å imøtekomme forslaget med følgende omskriving i punkt 2 under internasjonalt arbeid:

- *å sikre at menneskerettigheter og urfolksrettigheter i henhold til folkeretten blir respektert*

Vedtak:

Valgprogramkomiteens innstilling vedtas av landsmøtet, og punkt 2 under internasjonalt arbeid skrives om til:

- *å sikre at menneskerettigheter og urfolksrettigheter i henhold til folkeretten blir respektert*

Enstemmig vedtatt

Forslag 6.1 fra Gaebpien Egon / Maadtoej Sitje

Kapittel 4. Første kulepunkt: Legge inn ordet *Vannkraft*

Valgprogramkomiteen foreslår å imøtegå forslaget med følgende endring i ordlyden i første kulepunkt kapittel 4:

- *å sikre reindrifta vern mot kraftutbygging, mineralvirksomhet og andre arealinngrep.*

Vedtak:

Valgprogramkomiteens innstilling vedtas av landsmøtet, og første kulepunkt i kapittel 4 skrives om til:

- *å sikre reindrifta vern mot kraftutbygging, mineralvirksomhet og andre arealinngrep.*

Enstemmig vedtatt

Forslag 6.2 fra Gaebpien Egon / Maadtoej Sitje

Nytt kulepunkt:

- *arbeide mot innføring av allemannsrett/fjellstyre i Nordland*

Valgprogramkomiteen innstiller på å oversende forslaget til landsstyret for nærmere vurdering. Innhold må avklares om det gjelder allemannsrett eller retten til allmenningbruk, jf. Fjelleva § 2.

Vedtak:

Valgprogramkomiteens innstilling vedtas, og forslag 6.2 oversendes landsstyret for avklaring og vurdering.

Enstemmig vedtatt

Forslag 8.1 fra Mjösan dajve saemien siebrie

Nytt kulepunkt under kapittel 11:

- *å legge press på Kunnskapsdepartementet og UH-sektoren generelt for å legge til rette for utdanningssamarbeid på tvers i sektoren. Bruke nettbaserte undervisningsløsninger for å tilby samiskundervisning på tvers av studiesteder.*

Valgprogramkomiteen innstiller på å oversende forslaget til landsstyret til nærmere vurdering.

Vedtak:

Valgprogramkomiteens innstilling vedtas, og forslag 8.1 oversendes landsstyret for avklaring og vurdering.

Enstemmig vedtatt

Forslag fra Guevteli saemieh (kom inn etter fristen)

Forslag gjelder kapittel 6 Helse og omsorg, og fremmes med følgende tekst:
Vi etterspør et punkt som omhandler helsepersonell tilknyttet SANKS og lavere terskel for samarbeid med lege og psykiatritjenester i kommuner med brukere som har lang reisevei til Karasjok. Vi ser at dette er en problemstilling blant sørsamiske brukere, da de fleste må reise nordover for å få konsultasjon med psykiater og lege.

Vi ønsker tiltak som sikrer bruker til å bli fulgt opp av SANKS gjennom hele behandlingsløpet. Ved for eksempel utredning og påfølgende medisinerings. I tilfeller der det kan bli vanskelig for bruker å komme dit SANKS har sitt helsepersonell, bør SANKS da kunne bistå i samarbeid med lege og psykiatri i brukers hjemmeområde.

Vedtak:

Landsmøtet vedtar å videresende forslaget fra Guevteli saemieh til landsstyret for endelig behandling.

Enstemmig vedtatt

ENDELIG VEDTAK:

Landsmøtet legger til grunn at landsstyret kan gjøre språklige, redaksjonelle endringer.

Forslag som ble sendt inn for sent til at det lot seg gjøre å behandle dem i komiteen, foreslås å sendes videre til landsstyret for å jobbes videre med.

Prinsippprogrammet og arbeidsprogrammet vedtas av landsmøtet²

Enstemmig vedtatt

Sak 5.3 Veien til å styre Sametinget i 2021

Landsstyret legger frem saken, og åpner for debatt.

Forslag til vedtak fra landsstyret:

NSR stiller til Sametingsvalget 2021 med lister i alle valgkretser. Vi stiller til valg med mål om å danne et styringsdyktig Sametingsråd som arbeider på en tydelig politisk plattform der NSR valgprogram er å kjenne igjen.

NSR har erfaringer fra styring både i flertall og mindretall alene, og flertall sammen flere samarbeidspartnere. Alle styringsvariantene har både fordeler og ulemper. Det kan være utfordrende å legge en detaljert plan for neste periode når vi ikke kjenner valgresultat og balanse med partiene.

² Arbeidsprogram med markerte behandlede endringer vedlegges protokoll som vedlegg 2.

NSR samarbeider godt med andre partier på Sametinget. Ved valg av samarbeidspartnere er det viktigste å danne et Sametingsråd som får mest mulig gjennomslag for NSR-politikk. Den politiske retningen er avgjørende når NSR inngår samarbeid.

Endrings- og tilleggsforslag:

Forslag 1 Silje Karine Muotka, legge til følgende setning:

NSR skal ikke søke samarbeid med Nordkalottfolket eller Fremskrittspartiet.

Vedtak:

Landsmøtet vedtar landsstyrets innstilling med tilleggsforslag 1 fra Silje Karine Muotka.

Enstemmig vedtatt

Sak 6. Landsmøtets ærespris

Landsmøtets ærespris går i år til Ester Fjellheim.

Sak 7. Valg

7.1 valg av presidentkandidat

Landsstyret foreslår Silje Karine Muotka som presidentkandidat for NSR i Sametingsvalget 2021.

Vedtak:

Landsmøtet velger Silje Karine Muotka til NSRs presidentkandidat til Sametingsvalget 2021.

Enstemmig valgt ved akklamasjon.

7.2 valg av kandidater til Samerådet

Forslag til vedtak fra Landsstyret:

Áírras/Medlem: Christina Henriksen, **persovnnalaš várreláhttu/peronlig vara:** Beatrice Fløystad

Áírras/Medlem: Vidar Andersen, **persovnnalaš várreláhttu/personlig vara:** Beaska Niillas

Vedtak:

Landsmøtet velger Christina Henriksen og Vidar Andersen som representanter i Samerådet, med personlig vara Beatrice Fløystad (for Christina Henriksen) og personlig vara Beaska Niillas (for Vidar Andersen).

Enstemmig valgt.

7.3 NSR-Nuorat

Valgkomiteens innstilling presenteres av valgkomiteens leder Gunn-Britt Retter:

NSR-N lahtut:

1. Jođiheadđji Maren Benedicte Nystad Storslett (Guovdageaidnu)
2. Anne-Marja Jannok Jáma (Snåase)
3. Ole-Fredrik Vándar (Divttasvuotna)
4. Piera Ávla Bransfjell (Plassje)
5. Ellinor Skartland (Deatnu)

Várrelahtut/vararepresentanter:

1. Elle Nystad (Karášjohka)
2. Sara Katrine Aleksandersen (Romsa)
3. Elle Rávdná Näkkäljärvi (Guovdageaidnu/Leammi suoma bealde)
4. Maajja-Krihke Bransfjell (Plassje)
5. Elle Risten Eira (Karášjohka/Majavatn)

Vedtak:

Landsmøtet vedtar valgkomiteens innstilling til styre i NSR-Nuorat/ NSR-U i sin helhet.

Enstemmig valgt.

7.4 Valg av ett medlem til valgkomiteen

NSR-Ns innstilling: Aili Guttorm

Vedtak:

Landsmøtet velger Aili Guttorm som medlem til valgkomiteen for landsmøte 2022.

Enstemmig valgt.

Protokollsignaturer

Dato / sted

Dato / sted

.....
Jon Isak Lyngman Gælok

.....
Helén Storelv-Rabone

27/27

Dokumentet er signert digitalt av:

- Storelv-Rabone, Helen (13.02.1975), 16.09.2022
- Gælok, Jon Isak Lyngman (20.05.1987), 19.09.2022

Forseglet av

Posten Norge